

DEĞERLENDİRME

Petrol fiyatları, Suudi Arabistan Rusya görüşmesinin ertelenmesiyle haftaya baskı altında başlarken, koronavirüs nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısındaki artışın yavaşladığının gözlenmesiyle bugün küresel risk iştahı pozitif seyrediyor. BIST 100 endeksi de bu görüntü altında güne alıcılı başlayabilir.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, ülkemizin tamamında 20 yaş altı gençler ve çocuklar için de sokağa çıkma yasağı getirdiklerini ve cuma gecesi itibarıyla 30 büyükşehirimiz ile Zonguldak ilimizi belirli istisnalar haricinde araç giriş çıkışına 15 gün süreyle kapattıklarını bildirdi. Yurt içinde 3.135 yeni vaka tespit edilmesiyle toplam koronavirüs vaka sayısı 27.069'a ulaştı ve toplam 574 can kaybı bulunmakta.

Haftaya salgının merkezindeki (İspanya, İtalya ve Fransa...) ülkelerde ölüm ve vaka sayılarının azalmasıyla Asya borsalarının toparlanmasıyla başlıyoruz. Cuma günü zorunlu karşılıkları indiren Çin'de bugün borsalar tatil, bununla birlikte ABD ve Avrupa vadeli de bugün artıda seyretmekte. Bugün yapılması beklenen OPEC+ toplantısı Rusya ile Suudi Arabistan gerginliği sonrası 9 Nisan'a ertelendi. Petrol anlaşmasına dair şüphelerle Brent petrolün varil fiyatı, %1,8 eksiye 33,4 dolar seviyesinde. Bu arada İngiltere Başbakanı Boris Johnson, koronavirüs testinin pozitif çıkmasının ardından 10 gün boyunca ateşinin düşmemesi nedeniyle hastaneye kaldırıldı, bu durum da sterlini kısmi baskılamakta. Geçtiğimiz hafta dolar karşısında %4 civarında değer kaybeden TL, yeni haftaya saat 9 civarı %0,2 değer kaybıyla 6,74 seviyesine yakın başlıyor. Gelişen ülke para birimlerinde ise bugün karışık bir seyir gözleniyor. Güney Afrika Randı, %1,2 düşüşle kayıplara öncülük ediyor. Dolar endeksi, 100,6, EUR/USD paritesi 1,0830 seviyesine yakın bulunuyor. Yurtiçinde bugün Hazine ihalesi izlenirken, 2 yıllık gösterge kağıdın faizi haftalık bazda 65 baz puanlık artışla %11,95'e ve 5 yıllık CDS ise haftalık bazda 173 baz puan artışla 667 seviyesine yükseldi.

- Rusya Devlet Başkanı Putin, küresel petrol üretiminde 10 milyon varillik kesintinin mümkün olduğunu belirtirken, Uluslararası Enerji Ajansı ise, 10 milyon varillik üretim kısıntısının petrol piyasasına istikrar getirmeye yetmeyeceğini ve küresel petrol stoklarının ikinci çeyrekte günde 15 milyon varil artacağını belirtti. Trump da ülkesindeki petrol sektörünü korumak için gerekirse petrol ithalatına tarife uygulayabileceğini ancak gerek kalmayacağını düşündüğünü belirtti.
- IMF Başkanı Kristalina Georgieva, yeni tip koronavirüs salgınının tüm dünyada "2008 küresel mali krizinden çok daha kötü ve benzeri görülmemiş" ekonomik krize yol açtığını söyledi. Suudi Arabistan, Irak, İran, Rusya, Meksika ve Nijerya gibi ekonomiler de büyük ölçüde petrol gelirlerine bağlı olduğundan dünya ekonomisi bir de bu açıdan baskı altında kalıyor. Çin Merkez Bankası ise küçük bankalar için zorunlu karşılık oranını yüzde 1 puan düşürdü.

ABD'de tarım dışı istihdam mart ayında 100 bin düşüş beklentine karşılık 701 bin kişi düştü. İşsizlik oranı 50 yılın en düşük seviyesi olan %3,5'ten %4,4'e yükseldi. İşsizlik oranının gelecek aylarda %10'un üzerine çıkması beklenirken, cuma günü veride, verilerin mart ortasına kadar ki dönemi yansımasından dolayı aslında bu denli bir bozulma beklenmiyordu.

- Beklentilerden kötü gelen tarım dışı istihdam sonrası bu haftanın ABD tarafındaki gündemi yine perşembe günü açıklanacak işsizlik maaş başvuruları olacak. Ayrıca bu hafta, ekonominin katalizörü olan tüketici kesiminin salgından nasıl etkilendiğine dair işaret verecek olan güven endeksleri takip edilecek. Michigan Tüketici Güven anketinde cari ve gelecek ekonomik duruma ve enflasyon beklentilerine ilişkin ipucu aranacak. Güven endeksinin mart ayı verisi, 2016 yılı Mart'tan beri en düşük tüketici güvenine işaret etmişti. Beklenti nisan ayında 89,1'den 80 seviyesine gerilemesi yönünde. Ayrıca çarşamba günü FOMC toplantı tutanakları yayınlanacak. Salgına ilişkin üyelerin beklentileri önemli olabilir. Petrol fiyatlarının ve salgının etkisini enflasyon verilerinde gözlemleyeceğiz. Perşembe günü mart ayına ilişkin ABD ÜFE ve cuma günü TÜFE rakamları izlenecek.
- Euro Bölgesi'nde bugün TSİ 11.30'da nisan ayına ilişkin Sentix Yatırımcı Güveni verisi takip edilecek. Haftanın geri kalanında yayınlanacak veriler genel olarak şubat ayını içermesinden dolayı COVID 19'un ekonomik etkilerine ilişkin fazla ipucu içermeyecek. Salı günü Almanya'da, perşembe günü İtalya'da ve İngiltere'de şubat ayına ilişkin sanayi üretimi verisi açıklanacak. Yine aynı şekilde İngiltere'de perşembe günü şubat ayına ilişkin GSYH verisi açıklanacak, fakat geriye dönük bilgi içereceğinden yine çok fazla etki yaratması beklenmemekte. Mart ayı verisi önemli olacak ve PMI verileri durumun kötüleşeceğini işaret etmekte. 9 Nisan'da ECB'nin toplantı tutanakları açıklanacak. Bu arada Avrupa tarafında, cuma günü açıklanan mart ayına ilişkin hizmet PMI verileri neredeyse tüm ülkelerde rekor düşük seviyelere geriledi. ABD'de ISM hizmet endeksi 2016'dan beri en düşük seviyeye indi.
- Asya'da ise Güney Kore ve Avustralya Merkez Bankaları'nın para politikası toplantıları bulunmakta. Güney Kore Merkez Bankası 9 Nisan'da toplanacak. 16 Mart'ta faiz oranlarını %0,75'e çekmişti. Sürpriz bir şekilde Güney Kore'de şubat ayı sanayi üretimi verisi de iyi gelmişti fakat dünyada ekonomik aktivitenin azalması, ihracat odaklı ekonomiye halen büyük risk oluşturmakta. Salgının ticarete olan etkilerini görmek açısından Tayvan'ın ticaret dataları izlenecek. Cuma günü Çin'de mart ayına ilişkin enflasyon verileri takip edilecek. ÜFE'de deflasyon baskılarının daha da belirginleşmesi, gıda fiyatlarıyla yükseliş kaydeden TÜFE'nin petrol fiyatlarının etkisiyle yıllık %5,2 düzeyinden %4,9'a gevşemesi beklenmekte.

Duygu Akkoca
dakkoca@ziraatbank.com.tr
+90 212 363 1134
Gürol Atay
gatay@ziraatbank.com.tr
+90 212 363 1137
Sercan Koyunlu, FRM
skoyunlu@ziraatbank.com.tr
+90 212363 1135

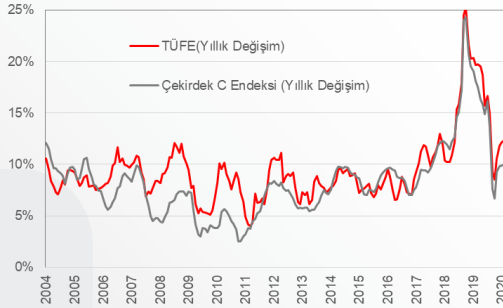
DEĞERLENDİRME

Yurtiçinde veri takvimi açısından görece sakin bir haftadayız. Bugün mart ayına ilişkin reel efektif döviz kuru, salı günü Hazine Nakit Dengesi ve cuma günü ise **ocak dönemine ait işsizlik rakamları** açıklanacak.

- Reel efektif döviz kuru endeksi, TÜFE bazında şubat ayında bir önceki aya kıyasla 0,49 puan azalışla 75,16'ya inmişti. Reel efektif döviz kuru endeksleri, ülkemiz fiyat düzeyinin dış ticaret yaptığımız ülkelerin fiyat düzeylerine oranıyla hesaplanmakta olup, yükselmesi ulusal paramızın değer kazandığını, gerilemesi ise kısmi değer kaybettiğini göstermektedir. Mart ayında artan döviz kuruyla reel efektif kurunun bir miktar azalması beklenebilir.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı, aralık döneminde (Kasım ve Aralık 2019 ve Ocak 2020 aylarını kapsamakta) %13,2'den %13,1'ye gerileyerek bir yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmişti. İşsizlik oranının sınırlı düşüşünde toparlanan ekonomi ile birlikte iş gücüne katılım oranındaki gerileme belirleyici olmuştu. Cuma günü açıklanacak olan veri aralık, ocak ve şubat aylarının ortalamasını içereceğinden işsizlik oranlarında belirgin bir değişimi beklememek gerekiyor. Salgının etkisi özellikle mart ortasından sonra belirginleştiğinden dolayı bu döneme ilişkin istihdam rakamlarında kısmi oynaklık görülebilir.

Salgının ilk etkilerinin gözlemlendiği ay olması açısından önemli olan mart ayında TÜFE aylık %0,50 artış beklentisine yakın **%0,57 artış sergiledi ve yıllık enflasyonu %12,37 seviyesinden %11,86 seviyesine çekti.** Kur ve emtia hareketlerinin yansımalarının izlendiği ÜFE verisi, 10 yılın ortalaması olan %0,9'a yakın aylık **%0,87 artış sergiledi.** Döviz kuru hareketlerine karşın talep koşullarının enflasyona düşüş yönü kısmi desteği ve petrol fiyatlarındaki zayıflıkla enflasyonun ılımlı seyrettiği görülmekte. Salgının, verilerde henüz keskin bir etkisini gözlemlenmesek de önlemlerin daha da sıkılaştığı nisan ayıyla birlikte diğer makroekonomik veriler gibi enflasyonda da nisan ayında daha net bir görüntü ortaya çıkabilir.

- Çekirdek enflasyon** olarak yakından izlenen **C endeksi** (Eski I endeksi; Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE) döviz kuru hareketlerine bağlı olarak aylık 52 baz puan arttı ve **%10,49 seviyesine yükseldi.**
- Son toplantısında enflasyondaki aşağı yönlü risklere vurgu yapan Merkez Bankası'nın 22 Nisan'daki PPK toplantısı izlenecek. TL'nin gelişmekte olan ülke para birimlerine nazaran kaybının daha sınırlı olduğu bir süreçte TCMB'nin döviz kuru hareketlerine ve enflasyon görünümüne duyarlılığı faiz kararında belirleyici olacaktır.
- İktisadi faaliyetin daha zayıf seyrettiği dönemlerde döviz kuru hareketlerinin enflasyona yansımaları da daha sınırlı oluyor. Dolayısıyla kısa vadede hem petrol fiyatlarındaki düşüş hem de iç talepteki zayıflık döviz kuru geçişkenliğinin enflasyona daha az yansımaya neden olabilir. Neticede yaz aylarıyla birlikte enflasyonda tek haneye doğru yöneliş mümkün gözükmemekte.


























Türkiye otomotiv sektörünün mart ihracatı, salgının etkisiyle geçen yılın aynı ayına göre %28,5 azalarak 2,1 milyar dolar oldu. Avrupa Birliği ülkelerine ihracatta ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %31 düşüş yaşandı. Otomotiv endüstrisinin ocak-mart dönemini kapsayan ilk çeyreğindeki ihracatı ise geçen yılın aynı dönemine göre %10 azalışla 7 milyar dolar oldu.

TCMB, Döviz Karşılığı Türk Lirası Swap Piyasası'nda geleneksel yöntemle gerçekleştirilen swap ihalelerinin limitini %20'den %30'a çıkardı.

- Hazine ve Maliye Bakanlığı ise, Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda firmaların kar dağıtımlarının 2019 karının %25'i ile sınırlandırıldığını bildirdi.
- Kültür ve Turizm Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy ise, 1 Nisan'da hayata geçecek olan konaklama vergisinin yılbaşına ertelendiğini bildirdi.

HAFTALIK VERİ TAKVİMİ

Tarih	Ülke	Bayrak	Saat (TSl)	Veri	Gerçekleşme	Beklenti	Önceki	
6 Nis	Türkiye		14:30	Reel Efektif Döviz Kuru (Mart)			75,16	
			10:00	TCMB'nin Aylık Fiyat Gelişmeleri Değerlendirmesinin Yayınlanması				
	Almanya		09:00	Fabrika Siparişleri (Yıllık, Şubat)	-1,5%	-1,3%	-0,8%	
			Euro Bölgesi	11:30	Sentix Yatırımcı Güveni (Nisan)		-30,0	-17,1
	Çin		Çin Piyasaları Ching Ming Festivali (Geleneksel Çin Ay-Güneş Takviminin 5. Güneş Döneminin İlk Günü) Nedeniyle Kapalı Olacak					
			İsrail	16:00	Merkez Bankası Faiz Kararı		0,18%	0,25%
7 Nis	Türkiye		17:30	Hazine Nakit Bütçe Dengesi (Milyar TL, Mart)			-9,0	
			Almanya	09:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Şubat)		-2,9%	-1,3%
	ABD		17:00	JOLTS Açılan İş Sayısı (Milyon Adet, Şubat)		6476	6963	
				17:00	ABD'de Başkan Adaylarının Wisconsin Ön Seçimlerinin Yapılması			
	Avustralya		07:30	Merkez Bankası Faiz Kararı		0,25%	0,25%	
			Euro Bölgesi	Euro Bölgesi Maliye Bakanları Toplantısı (Eurogroup)				
8 Nis	ABD		14:00	MBA Mortgage Başvuruları (3 Nisan)			15,3%	
				21:00	Fed Toplantı Tutanaklarının Yayınlanması			
	Polonya		15:00	Merkez Bankası Faiz Kararı		1,00%	1,00%	
			9 Nis	Japonya		08:00	Tüketici Güven Endeksi (Mart)	
İngiltere	09:00	Sanayi Üretimi (Yıllık, Şubat)					-2,8%	-2,9%
	Almanya		09:00	Cari İşlemler Dengesi (Milyar Euro, Şubat)		16,7	16,6	
				09:00	İhracat (Milyar Euro, Aylık, Şubat)		-1,0%	0,0%
			09:00	İthalat (Milyar Euro, Aylık, Şubat)		-1,0%	0,5%	
			ABD		09:00	Dış Ticaret Dengesi (Milyar Euro, Şubat)		17,6
	15:30	ÜFE (Yıllık Değişim, Mart)				0,5%	1,3%	
			15:30	Çekirdek ÜFE (Yıllık Değişim, Mart)		1,2%	1,4%	
				15:30	Yeni İşsizlik Başvuruları (Bin Kişi, 4 Nisan)			6648
			17:00	Toptan Eşya Satışları (Aylık, Şubat)			1,6%	
				17:00	Toptan Eşya Stokları (Aylık, Şubat)		-0,5%	-0,4%
	Güney Kore		17:00	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi (Öncü Veri, Nisan)		80,0	89,1	
				04:00	Merkez Bankası Faiz Kararı		0,25%	0,75%
	Euro Bölgesi		Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ile OPEC dışı Üretici Ülkeler Arasında Videokonferans Toplantısı Yapılması					
				14:30	ECB Toplantı Tutanaklarının Yayınlanması			
10 Nis	Türkiye		10:00	İşsizlik Oranı (Ocak)			13,7%	
			Japonya	02:50	ÜFE (Yıllık Değişim, Mart)		-0,1%	0,8%
	Çin		04:30	TÜFE (Yıllık Değişim, Mart)		4,9%	5,2%	
				04:30	ÜFE (Yıllık Değişim, Mart)		-1,1%	-0,4%
	Avrupa		Avrupa Piyasaları (Almanya, Fransa, İtalya, İngiltere, İsviçre, Norveç, İsveç, Hollanda, İspanya) Kutsal Cuma Tatili Nedeniyle Kapalı Olacak					
			Güney Amerika	Güney Amerika Piyasaları (Brezilya, Meksika, Peru, Kolombiya, Şili) Kutsal Cuma Tatili Nedeniyle Kapalı Olacak				
	Asya		Asya Piyasaları (Hindistan, Hong Kong ve Singapur) Kutsal Cuma Tatili Nedeniyle Kapalı Olacak					
			ABD		ABD Piyasaları Kutsal Cuma Tatili Nedeniyle Kapalı Olacak			
	15:30	TÜFE (Yıllık Değişim, Mart)				1,6%	2,3%	
			15:30	Çekirdek TÜFE (Yıllık Değişim, Mart)		2,3%	2,4%	
				15:30	Reel Ortalama Haftalık Kazançlar (Yıllık, Mart)			0,7%
			15:30	Reel Ortalama Saatlik Kazançlar (Yıllık, Mart)			0,6%	
			Fransa	09:45	Sanayi Üretimi (Yıllık, Şubat)			-2,8%

Kaynak: Reuters, Bloomberg

UYARI: Bu bülten Ziraat Bankası tarafından, kamuya ilan edilen veriler kullanılarak hazırlanmış olup; sadece Bankamız müşterilerini bilgilendirme amacını taşımaktadır. Bültekte yer alan veriler ve değerlendirmeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Bülten sayfalarında yer alan yazı, tablo ve grafikler Bankamızın izni olmaksızın kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz.